

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-7617
Podgorica, 17. decembra 2019. godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	18.12.	20 19	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	10-3/19-2		
VEZA:			
EPA:	895 XXVI		
SKRAĆENICA:			PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 5. decembra 2019. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O MEDIJIMA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su **ALEKSANDAR BOGDANOVIĆ**, ministar kulture i **mr ŽELJKO RUTOVIĆ**, generalni direktor Direktorata za medije u Ministarstvu kulture.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

PRIJEDLOG

ZAKON O MEDIJIMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom uređuju se osnovni principi slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, javnosti medijskog vlasništva, transparentnosti oglašavanja u medijima, zaštite medijskog pluralizma, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, zaštita posebnih prava, pravo na odgovor i ispravku, čuvanje i pravo uvida u medijski zapis i druga pitanja od značaja za rad medija.

Član 2

Država obezbjeđuje i jamči slobodu medija, izražavanja i informisanja na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama (EU, Savjet Evrope, OUN, OEBS).

Ovaj zakon se tumači i primjenjuje u skladu sa Evropskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda i praksom precedentnog prava Evropskog suda za ljudska prava.

Postupak izvršavanja odluka suda iz stava 2 ovog člana, koji se odnosi na pitanja slobode izražavanja je hitan.

Član 3

Država garantuje pravo na slobodno osnivanje medija, nesmetan rad novinara i njihovu bezbjednost kako bi se omogućila sloboda izražavanja mišljenja, pluralizam medija, nezavisnost medija, sloboda istraživanja, prikupljanja, širenja, objavljivanja i primanja informacija, i zaštita čovjekove ličnosti i dostojanstva.

Sloboda medija može se ograničiti samo kada je to neophodno u interesu zaštite nacionalne bezbjednosti i teritorijalnog integriteta Crne Gore, radi sprječavanja nereda ili vršenja krivičnih djela, zaštite zdravlja i morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja odavanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristrasnosti sudstva.

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumjevaju iste izraze u ženskom rodu.

Član 5

Mediji su dužni da u svom radu koriste rodno osjetljivi jezik.

II. OSNIVANJE I EVIDENTIRANJE MEDIJA

Član 6

Mediji podrazumijevaju aktere uključene u proizvodnju i širenje medijskog sadržaja, sa uređivačkom kontrolom ili nadzorom nad tim sadržajima namijenjenim neodređenom broju ljudi.

Medijskim sadržajem smatra se informacija, analiza, komentar, mišljenje, kao i autorski radovi u tekstualnom, audio, audiovizuelnom ili drugom obliku sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih i drugih potreba javnosti.

Ovaj zakon se primjenjuje na medije koji su osnovani u Crnoj Gori i čije se uredničke odluke donose u Crnoj Gori.

Stav 3 ovog člana tumači se shodno standardima Evropske Unije i odredbama zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga.

Član 7

Mediji se osnivaju aktom o osnivanju, slobodno i bez odobrenja.

Na osnivanje i rad medija primjenjuju se i odredbe zakona kojima se uređuju oblasti audiovizuelnih medijskih usluga i nacionalnog javnog emitera Radio i Televizije Crne Gore.

Član 8

Osnivač medija može biti svako domaće i strano, pravno i fizičko lice.

Pravna i fizička lica, osnivači medija, moraju biti registrovana kod organa nadležnog za registraciju.

Mediji nemaju svojstvo pravnog lica.

Država, jedinica lokalne samouprave i pravno lice koje je u državnoj svojini ili koje se, u cjelini ili većinski, finansira iz javnih prihoda ne može biti osnivač medija, osim pod uslovima propisanim zakonima kojima se uređuju oblasti audiovizuelnih medijskih usluga i nacionalnog javnog emitera Radio i Televizije Crne Gore.

Član 9

Mediji se upisuju u evidenciju medija (u daljem tekstu: Evidencija), koju vodi organ državne uprave nadležan za poslove medija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Prijavu za upis u Evidenciju podnosi osnivač ili ovlašćeno lice.

Uz prijavu za upis podnosi se akt o osnivanju i rješenje organa nadležnog za registraciju.

Svako pravno i fizičko lice ima pravo uvida i pravo na izvod iz Evidencije.

Član 10

U Evidenciju se upisuju:

- 1) naziv medija;
- 2) lično ime osnivača i glavnog urednika medija;
- 3) broj odobrenja za pružanje audiovizuelne medijske usluge;
- 4) podatak o jeziku na kome se pruža medijska usluga;
- 5) podatak o formatu medija (štampani, audiovizuelni, internetske publikacije);
- 6) adresa elektronske pošte medija;
- 7) poslovno ime/naziv, sjedište i PIB osnivača medija/pružaoca medijske usluge; i
- 8) promjene evidentiranih podataka i datum promjene podataka.

Član 11

Impresum medija sadrži naziv medija, adresu elektronske pošte medija ili internet stranice, ime glavnog urednika medija, naziv/ime i sjedište/prebivalište osnivača i PIB osnivača medija.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, impresum štampanog medija sadrži datum izdavanja i broj štampanih primjeraka.

Impresum medija mora biti vidljiv, lako prepoznatljiv i uvijek dostupan.

Osnivač medija dužan je da omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu medija, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga i podatke o drugim osnivačima medija u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu.

Podaci iz stava 4 ovog člana su: poslovno ime/naziv, sjedište i PIB pravnog lica, lično ime fizičkog lica, kao i njihovo pojedinačno procentualno učešće u upravljačkim pravima.

Javni sektor se ne može oglašavati u medijima koji nijesu objavili podatke iz st.1 i 4 ovog člana.

Član 12

Mediji mogu obrazovati kolektivno eksterno samoregulatorno tijelo i svaki medij može obrazovati interno samoregulatorno tijelo.

Samoregulatorno tijelo vrši nadzor nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda sadržanih u Kodeksu novinara Crne Gore (u daljem tekstu: Kodeks) u mediju, odnosno medijima koji su njegovi članovi i donosi odluke po žalbama.

Samoregulatorna tijela iz stava 1 ovog člana, usvajaju etički princip rada na otvoren i inkluzivan način.

Samoregulatorno tijelo u svom radu je nezavisno od interesa medija.

III. TRANSPARENTNOST FINANSIRANJA MEDIJA IZ JAVNIH PRIHODA

Član 13

Ministarstvo vodi evidenciju o finansijskim sredstvima dodijeljenih mediju iz javnih prihoda.

Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži:

- 1) podatke o iznosu finansijskih sredstava dodijeljenih mediju za pružanje javnih usluga u skladu sa ovim zakonom;
- 2) podatke o iznosu finansijskih sredstava dobijenih od javnog sektora, definisanog zakonom kojim se uređuje oblast budžeta i fiskalne odgovornosti (u daljem tekstu: javni sektor);

Podatke iz stava 2 tačka 1 ovog člana podnosi organ koji vrši dodjelu sredstava za pružanje javnih usluga.

Podatke iz stava 2 tačka 2 ovog člana podnosi osnivač medija.

Podatke iz stava 1 tač. 1 ovog člana, organ koji vrši raspodjelu sredstava za pružanje javnih usluga je dužan da podnese Ministarstvu u roku od 30 dana od dana dodjele tih sredstava.

Podatke iz stava 1 tač. 2 ovog člana, osnivač medija je dužan da prijavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana dobijanja tih sredstava.

Evidencija iz stava 2 ovog člana vodi se na obrascu koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Član 14

Organi javnog sektora su dužni da, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, na svojoj internet stranici objave evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.

Evidencija iz stava 1 ovog člana uključuje i sredstva upućena preko posrednika - agencija, pri čemu se jasno razdvajaju osnovi za uplatu oglašavanja od drugih ugovorenih usluga koje se uplaćuju medijima.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organi jedinice lokalne samouprave i pravna lica čiji je osnivač jedinica lokalne samouprave, dužni su da do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, dostave Glavnom administratoru evidenciju ukupnih uplata medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.

Evidenciju iz stava 3 ovog člana, Glavni administrator objavljuje na internet stranici jedinice lokalne samouprave.

Evidencija iz st. 1 i 3 ovog člana vodi se na obrascu koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

Na postupak oglašavanja iz st. 1 i 3 ovog člana primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju javne nabavke.

Član 15

Organi javnog sektora dužni su da evidenciju uplata medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga dostave Ministarstvu u roku od 15 dana od dana objavljivanja evidencije u skladu sa članom 14 ovog zakona.

Ministarstvo, u formi godišnjeg izvještaja, objavljuje ukupno izdvajanje za oglašavanje organa javnog sektora u medijima na svojoj internet stranici, zaključno sa 1. junom tekuće godine za prethodnu godinu.

Član 16

Osnivači medija su dužni da vode evidenciju o uplatama organa javnog sektora po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.

Evidencija iz stava 1 ovog člana uključuje i sredstva upućena preko posrednika – agencija koja su predmet usluga na zahtjev organa javnog sektora.

Osnivači medija su dužni da evidenciju iz stava 1 ovog člana dostave Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće godine, za prethodnu godinu.

Evidencija iz stava 1 ovog člana vodi se na obrascu koji se objavljuje na internet stranici Ministarstva.

IV. FOND ZA PODSTICANJE PLURALIZMA I RAZNOVRSNOSTI MEDIJA

Član 17

Država iz budžeta Crne Gore finansira projekte u oblasti informisanja, obezbjeđivanjem finansijskih sredstava za pružanje javnih usluga preko Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (u daljem tekstu: Fond).

Država može obezbijediti dio sredstava iz budžeta Crne Gore u cilju pružanja javnih usluga, radi ostvarivanja Ustavom i zakonom zajamčenih prava za:

- 1) medijske nekomercijalne sadržaje od javnog interesa, na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica; i
- 2) medijske nekomercijalne sadržaje od javnog interesa u štampanim neprofitnim medijima.

Sredstva iz stava 2 tačka 2 ovog člana, raspodjeljuju se na način, pod uslovima i u skladu sa kriterijumima propisanim aktom Ministarstva.

Finansijska sredstva se obezbjeđuju na nezavisan i transparentan način, uz garancije uređivačke, programske i institucionalne autonomije.

Član 18

Fond se finansira u iznosu od najmanje 0,08 % tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu.

Raspodjelu sredstava iz stava 1 ovog člana vrši:

- 1) Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge, 60% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za komercijalne i neprofitne medije; i
- 2) Nezavisna komisija koju obrazuje Ministarstvo, 40% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za dnevne i nedeljne štampane medije i internetske publikacije.

Sredstva namijenjena podfondovima iz stava 2 ovog člana uplaćuju sa na posebne žiro-račune organa zaduženih za raspodjelu i pripadaju:

- 1) 95% podfondovima; i
- 2) 5% za operativne troškove organa zaduženih za raspodjelu sredstava: Ministarstvu i regulatoru za audiovizuelne medijske usluge.

Član 19

Za operativne troškove različitih mehanizama samoregulacije, iz svakog od podfondova iz člana 18 stav 2 ovog zakona izdvaja se po 5 % sredstava na godišnjem nivou.

Samoregulatorna tijela jednom godišnje podnose zahtjev za pokriće operativnih troškova neophodnih za njihovu djelatnost.

Zahtjev može podnijeti samoregulatorno tijelo u kojem osnivač, odnosno osnivači medija nad kojima je uspostavljeno samoregulatorno tijelo ispunjavaju uslove iz člana 21 ovog zakona.

Zahtjev se podnosi organu zaduženom za raspodjelu sredstava iz podfonda, kada taj organ raspiše javni konkurs iz člana 21 stav 1 ovog zakona.

Samoregulatorno tijelo nacionalnog javnog servisa Radio i Televizije Crne Gore ne finansira se iz sredstava Fonda.

Član 20

Sredstva iz Fonda koriste se za podsticanje medijskog pluralizma, a posebno za proizvodnju i objavljivanje sadržaja koji su značajni za:

- 1) promociju kulturne raznolikosti i očuvanje tradicije;
- 2) evropske integracije Crne Gore;
- 3) aktuelne društvene, političke i ekonomske teme;
- 4) nauku, kulturu, umjetnost i obrazovanje;

- 5) zaštitu prava i dostojanstva manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica od diskriminacije, stereotipa i predrasuda;
- 6) djecu, sport i mlade;
- 7) zaštitu životne sredine, održivi razvoj i turizam;
- 8) promociju zdravlja i zdravih stilova života;
- 9) promociju poljoprivrede i turizma;
- 10) afirmaciju preduzetništva;
- 11) zaštitu potrošača;
- 12) borbu protiv korupcije;
- 13) borbu protiv bolesti zavisnosti;
- 14) društvenu integraciju ranjivih kategorija društva (lica sa invaliditetom, nezaposlena lica, lica treće životne dobi, samohrani roditelji, žrtve porodičnog nasilja i drugi);
- 15) razvoj civilnog društva i volonterizma; i
- 16) promociju medijske pismenosti.

Sredstva iz Fonda ne mogu se dodjeljivati za projekte koji su finansirani iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija.

Član 21

Savjet regulatora za audiovizuelne medijske usluge i nezavisna komisija iz člana 18 stav 2 tačka 2 ovog zakona vrše raspodjelu sredstava iz Fonda, jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa.

Na konkurs iz stava 1 ovog člana može se prijaviti osnivač komercijalnog, štampanog medija, audiovizuelne medijske usluge ili neprofitnog medija i internetske publikacije koji ispunjava sljedeće uslove:

- 1) osnivač medija je objavio podatke o vlasničkoj strukturi, saglasno članu 11 st. 1, 2 i 4 ovog zakona;
- 2) osnivač medija je dostavio podatke o učešću finansiranja iz budžeta Crne Gore ili budžeta jedinica lokalne samouprave, odnosno od pravnih lica koja su u državnoj svojini ili koja se, u cjelini ili većinski, finansiraju iz javnih prihoda (oglašavanje, grantovi, krediti, subvencije i drugo), u strukturi prihoda u godini koja prethodi godini u kojoj se raspisuje konkurs, saglasno čl. 13 i 16 ovog zakona;
- 3) medij je do roka za podnošenje prijave na javni konkurs izmirio dospjele finansijske obaveze po osnovu poreza, doprinosa za socijalno osiguranje i naknada za emitovanje radijskog ili televizijskog programa;

- 4) osnivač medija nije u postupku stečaja ili likvidacije;
- 5) da osnivaču medija nije blokiran račun u postupku prinudne naplate;
- 6) da mediju nije privremeno oduzeto odobrenje za emitovanje; i
- 7) da medij nije nenamjenski koristio ranije dodijeljena sredstva iz Fonda.

Član 22

Ministarstvo i regulator za audiovizuelne medijske usluge dužni su da donesu akt kojim se definišu prava i obaveze pružanja javnih usluga za koje se uplaćuju sredstva iz Fonda.

Akt iz stava 1 ovog člana sadrži kriterijume i postupak za raspodjelu sredstava iz određenog podfonda, način korišćenja tih sredstava, kao i maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena iz Fonda jednom mediju u toku godine.

Sredstva se dodjeljuju za jasno utvrđenu namjenu, bez diskriminacije i na osnovu unaprijed definisanih, jasnih, objektivnih i transparentnih kriterijuma i metodologije bodovanja.

Ministarstvo i regulator za audiovizuelne medijske usluge vode evidenciju raspodjele sredstava za pružanje javnih usluga i objavljuju izvještaj o raspodjeli sredstava na svojoj internet stranici u roku od 30 dana od dodjele sredstava.

Prilikom raspodjele sredstava prednost se daje osnivačima medija koji su članovi eksternih samoregulatornih tijela.

Član 23

Korisnik sredstava Fonda je dužan da organu zaduženom za dodjelu sredstava dostavi detaljan pisani izvještaj o realizaciji projekta, u roku od 30 dana od dana završetka projekta.

Korisnik sredstava Fonda je dužan da vodi odvojeno računovodstvo za pružanje javnih usluga od obavljanja komercijalnih audiovizuelnih usluga.

Iznos sredstava za pružanje javnih usluga ne smije prelaziti neto troškove neophodne za pružanje tih usluga, uzimajući u obzir druge direktne ili indirektno prihode koji proizilaze iz pružanja tih usluga.

Prilikom utvrđivanja neto troškova pružanja javnih usluga, uzima se u obzir neto korist svih komercijalnih audiovizuelnih usluga vezanih uz te usluge.

Ako korisnik sredstava Fonda dodijeljena sredstva koristi suprotno namjeni za koju su dodijeljena ili visina dodijeljenih sredstava prevazilazi visinu sredstava neophodnih za pružanje javnih usluga, Fond će naložiti povraćaj nezakonito utrošenih sredstava i njihovo isključivo korišćenje za obavljanje djelatnosti pružanja javnih usluga u skladu sa ovim zakonom.

Povraćaj nezakonito utrošenih sredstava obavlja se uplatom na račun Fonda.

V. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U INFORMISANJU

Član 24

Osnivač medija odgovoran je za objavljeni medijski sadržaj, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Glavni urednik je lice koje slobodno i samostalno uređuje medijski sadržaj i odgovara za objavljeni medijski sadržaj.

Za štetu učinjenu objavljivanjem neistinitog, nepotpunog ili drugog medijskog sadržaja, osnivač, glavni urednik i novinar odgovaraju solidarno, ako se dokaže da su postupali suprotno dužnoj novinarskoj pažnji.

Član 25

U pogledu utvrđivanja odgovornosti za naknadu štete, u smislu ovog zakona, shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju obligacioni odnosi, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Prilikom utvrđivanja visine naknade za štetu potrebno je poštovati načelo proporcionalnosti.

Član 26

Internetska publikacija je medij čiji se sadržaj širi putem interneta, a koji se ne može smatrati audiovizuelnom medijskom uslugom prema zakonu koji uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga.

Komentar je sadržaj objavljen u internetskoj publikaciji koji je kreirao njen registrovani korisnik povodom objavljenog medijskog sadržaja.

Osnivač internetske publikacije je dužan da ukloni komentar koji predstavlja očigledno nezakonit sadržaj, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od saznanja ili od dobijanja prijave drugog lica da predstavlja nezakonit sadržaj.

Očigledno nezakonit sadržaj je sadržaj čije je objavljivanje u mediju zabranjeno u skladu sa čl. 34 do 39 ovog zakona.

Osnivač internetske publikacije je dužan da ukloni komentar kojim se krše zakonom zaštićena prava, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od dobijanja prijave.

U slučaju da osnivač internetske publikacije odluči da komentar povodom povrede prava iz st.3 i 5 ovog člana ne ukloni, lice na koje se odnosi komentar može zatražiti uklanjanje sadržaja od nadležnog suda.

Internetska publikacija je dužna da propiše pravila za objavljivanje komentara trećih lica i učini ih javno dostupnim.

Član 27

Medijski sadržaj kojem je promijenjen smisao u postupku uredničke obrade ne smije se objaviti pod imenom novinara bez njegovog pristanka.

Za medijski sadržaj iz stava 1 ovog člana odgovara glavni urednik.

Ako je medijskim sadržajem iz stava 1 ovog člana povrijeđen ugled novinara, novinar može zahtijevati naknadu štete.

Član 28

Novinar ima pravo da odbije da pripremi, napiše ili učestvuje u oblikovanju medijskog sadržaja koji je suprotan zakonu i Kodeksu, uz pisano objašnjenje glavnom uredniku.

Zbog razloga iz stava 1 ovog člana, novinaru ne može prestati radni odnos, ne može mu biti umanjena zarada ili naknada za rad, niti se može na drugi način staviti u nepovoljan položaj.

Član 29

Na prava, obaveze i odgovornosti novinara i zaposlenih u mediju, shodno se primjenjuju opšti propisi o radu, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 30

Novinar koji se u toku prikupljanja, uredničke obrade ili objavljivanja medijskog sadržaja, upozna sa informacijama koje bi mogle da ukažu na identitet izvora informacije, nije dužan da otkrije izvor informacije.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, novinar je dužan da na zahtjev državnog tužioca, otkrije izvor informacija kada je to neophodno radi zaštite interesa nacionalne bezbjednosti, teritorijalnog integriteta, zaštite zdravlja i otkrivanja krivičnih djela zapriječenih kaznom zatvora od pet godina ili više.

Prilikom donošenja odluke o saslušanju novinara na okolnosti izvora informacije iz stava 2 ovog člana, sud će posebno voditi računa o tome da li je utvrđena informacija u neposrednoj vezi sa konkretnim slučajem, da li se informacija može pribaviti iz drugih izvora i da li na zakonu zasnovan legitiman interes za otkrivanje podataka o izvoru informacije iz stava 2 ovog člana preteže u odnosu na zaštitu izvora informacije.

Sud može, cijeneći okolnosti slučaja, isključiti javnost u toku iznošenja podataka o izvoru informacije i upozoriti lica koja prisustvuju glavnom pretresu na kojem je javnost isključena da su dužna da kao tajnu čuvaju sve što su na pretresu saznala i ukazaće da odavanje tajne predstavlja krivično djelo.

Član 31

Novinar je dužan da prije objavljivanja informacija o određenom događaju, pojavi ili ličnosti, sa dužnom novinarskom pažnjom, provjeri njeno porijeklo, istinitost i potpunost.

Član 32

Osnivač medija, glavni urednik i novinar neće odgovarati za štetu ako su postupali u skladu sa dužnom novinarskom pažnjom, odnosno ako je medijski sadržaj kojim je šteta učinjena:

- 1) vjerno prenijet iz rasprave na sjednici tijela zakonodavne, izvršne ili sudske vlasti, organa državne uprave i organa lokalne samouprave, sa javnog skupa ili je prenijet iz akata organa državne uprave, odnosno organa lokalne samouprave, javnih ustanova i drugih pravnih lica kojima su povjerena javna ovlašćenja;
- 2) od javnog interesa i prenijet kao citat iz drugog medija ili objavljen unutar intervjua, osim ako pojedini djelovi citata ili intervjua sadrže očigledne uvrede ili klevete; i
- 3) zasnovan na informacijama za koje su novinar i glavni urednik imali osnovani razlog da vjeruju da su potpune ili istinite, a postojao je opravdani interes javnosti da bude upoznata.

Prilikom utvrđivanja odgovornosti lica iz stava 1 ovog člana, sud će uzeti u obzir sve okolnosti slučaja, a naročito način, oblik i vrijeme iznošenja medijskog sadržaja, razloge za hitnost objavljivanja, kao i da li bi šteta nastala i u slučaju da medijski sadržaj nije objavljen.

Član 33

Predstavnik inostranog medija (urednik, novinar, foto-reporter, snimatelj i drugi saradnici) i dopisništvo inostranog medija, u obavljanju svoje djelatnosti imaju prava i dužnosti kao i domaći urednik i novinar, odnosno mediji.

VI. ZAŠTITA POSEBNIH PRAVA

Član 34

U cilju zaštite ljudskog dostojanstva, niko se u mediju ne smije označiti počiniocem krivičnog djela, odnosno proglasiti krivim ili odgovornim prije pravnosnažne odluke suda.

Član 35

Mediji su dužni da objektivno i tačno izvještavaju o sudskim postupcima.

Ako je medij objavio da je protiv određenog lica pokrenut krivični postupak, to lice ima pravo, kada se postupak okonča, da zahtijeva objavljivanje informacije o pravnosnažnom obustavljanju postupka, odbijanju optužbe, odnosno oslobađanju od optužbe.

Zahtjev iz stava 2 ovog člana podnosi se mediju najkasnije 30 dana od dana pravnosnažnog obustavljanja, odnosno okončanja krivičnog postupka.

Medij nije dužan da objavi informaciju ili dio informacije iz stava 2 ovog člana, ako uz zahtjev za objavljivanje informacije nije priloženo pravnosnažno rješenje o obustavljanju krivičnog postupka, odnosno pravnosnažna presuda kojom se optužba odbija ili optuženi oslobađa od optužbe, a ovlašćeno lice ih ne dostavi prije isteka roka za podnošenje zahtjeva.

Na ostala pitanja vezana za objavljivanje informacije iz stava 2 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na pravo na odgovor i ispravku.

Član 36

Zabranjeno je objavljivanje informacija u medijima kojima se izražavaju ideje, tvrdnje i mišljenja koja izazivaju, šire, podstiču ili pravdaju diskriminaciju, mržnju ili nasilje protiv lica ili grupe lica zbog njihovog ličnog svojstva, političkog, vjerskog i drugog uvjerenja, ksenofobiju, rasnu mržnju, antisemitizam ili ostale oblike mržnje zasnovane na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu u formi nacionalizma, diskriminacije i neprijateljstva protiv manjinskog naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica.

Član 37

Mediji su dužni da štite integritet djece i maloljetnika.

Medijski sadržaj koji može ugroziti zdravstveni, moralni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj djeteta, odnosno maloljetnika mora biti unaprijed jasno i vidno označen kao takav i distribuiran na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga dijete, odnosno maloljetnik koristiti.

Nije dozvoljeno na način dostupan djeci, odnosno maloljetnicima javno izlagati pornografski sadržaj u medijima.

Mediji ne smiju objavljivati informacije kojima se posredno ili neposredno otkriva identitet djeteta, odnosno maloljetnika uključenog u slučajeve bilo kog oblika nasilja ili krivičnog djela, bez obzira da li je svjedok, žrtva ili izvršilac i, u tom kontekstu, iznositi pojedinosti iz porodičnih odnosa i njegovog privatnog života.

Član 38

Zabranjeno je reklamiranje prodaje i kupovine ljudskih organa, tkiva i ćelija za presađivanje ili transfuziju.

Mediji ne smiju reklamirati oružje, opojne droge, duvanske proizvode, promet roba i pružanje usluga zabranjenih zakonom, lijekove koji su dostupni jedino uz recept, medicinske

tretmane, postupke i metode liječenja koji nijesu u skladu sa zakonom kojim se uređuje zdravstvena zaštita.

Ljekovi i medicinska sredstva koja se izdaju bez recepta, mogu se reklamirati u medijima na način i pod uslovima utvrđenim u skladu sa propisima kojima se uređuju lijekovi i medicinska sredstva.

Svi sadržaji koji imaju za cilj reklamiranje proizvoda i usluga u mediji moraju biti jasno označeni kao takvi.

Alkoholna pića se mogu reklamirati u skladu sa posebnim zakonom.

Zabranjeno je skriveno reklamiranje.

Član 39

Nije dozvoljeno objavljivanje informacije kojom se vrši povreda časti i ugleda.

Objavljivanje informacije koje mogu štetiti časti i ugledu, dozvoljeno je ako je informacija tačna, izvještava o stvarima od javnog interesa i doprinosi pravu na informisanje.

Prikazom ili opisom scene nasilja u medijskom sadržaju ne smije se povrijediti dostojanstvo žrtve nasilja.

Mediji su dužni da u medijskim sadržajima koji sadrže scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, poštovanjem standarda Kodeksa, na primjeren način informišu javnost uz eliminisanje senzacionalizma.

Karikaturalno i satirično prikazivanje lica ne smatra se povredom dostojanstva ličnosti.

Član 40

Zaštita posebnih prava iz čl. 36 do 39 ovog zakona, obezbjeđuje se pred nadležnim sudom.

VII. PRAVO NA ODGOVOR I ISPRAVKU

Član 41

Svako na koga se odnosi informacija koja može da povrijedi njegovo pravo ili interes, ima pravo da od glavnog urednika zahtijeva da objavi odgovor kojim se pobijaju, dopunjuju ili ispravljaju neistinite, nepotpune ili netačno prenijete činjenice, bez naknade.

Svako može protiv glavnog urednika podnijeti tužbu za objavljivanje odgovora ako glavni urednik ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga iz člana 45 ovog zakona ili ako odgovor objavi na nepropisan način.

Objavljivanje odgovora ne sprječava ovlašćeno lice da zahtijeva i ispravku informacije.

Član 42

Svako čije je pravo ili interes povrijeđen neistinitom, nepotpunom ili netačno prenijetom informacijom ima pravo da od glavnog urednika zahtijeva da objavi ispravku neistinite, nepotpune ili netačno prenijete činjenice, bez naknade.

Ako je medij do dana podnošenja zahtjeva već sam objavio ispravku, ne može se zahtijevati ispravka osim ako podnosilac smatra da medij nije ispravku objavio na odgovarajući način.

Ako glavni urednik ne objavi ispravku svako može tužbom zahtijevati da sud glavnom uredniku odredi da, bez naknade, objavi ispravku netačnih ili neistinitih činjenica ili da se nepotpune činjenice dopune na način koji ih čini cjelovitim i istinitim.

Član 43

Objavljivanje odgovora ili ispravke može se tražiti od glavnog urednika medija, u roku od 30 dana od dana objavljivanja medijskog sadržaja, odnosno od dana kada je ovlašćeno lice saznalo za objavljivanje, ako iz objektivnih razloga nije moglo saznati u naznačenom roku.

Kada se traži objavljivanje odgovora ili ispravke, mora se navesti medijski sadržaj na koji se odgovor ili ispravka odnose, kao i datum njegovog objavljivanja.

Član 44

Odgovor odnosno ispravka mora se objaviti bez izmjena i dopuna, osim pravopisnih ispravki koje ne mijenjaju smisao, na istoj strani štampe, sa istom opremom, odnosno u istoj emisiji audiovizuelnog medija u kome je objavljen medijski sadržaj, tako da plasman u mediju odgovara plasmanu medijskog sadržaja na koji se odnosi, uz napomenu da se radi o odgovoru odnosno ispravki.

Odgovor odnosno ispravka mora se objaviti u prvom, a najkasnije u drugom izdanju medija, odnosno medijskog sadržaja, nakon prijema odgovora odnosno ispravke.

U internetskim publikacijama, odgovor odnosno ispravka objavljuje se najkasnije 12 sati po prijemu i mora biti povezana linkom sa medijskim sadržajem na koji se odnosi.

Objavljivanje odgovora ili ispravke može se tražiti i ako je medijski sadržaj bio objavljen posredstvom medija koji je prestao da radi.

U slučaju iz stava 4 ovog člana, podnosilac odgovora ili ispravke može od osnivača medija koji je prestao da radi ili njegovog pravnog sljedbenika, o svom trošku tražiti da obezbijedi objavljivanje odgovora ili ispravke u drugom mediju koji, po obimu i kvalitetu distribucije medijskih sadržaja, odgovara mediju koji je prestao da radi.

Odgovor odnosno ispravka ne smije biti nesrazmjerno duža od medijskog sadržaja, odnosno od dijela medijskog sadržaja na koji se odnosi.

Odgovor odnosno ispravka objavljuje se na jeziku na kojem je objavljen medijski sadržaj na koji se odgovor ili ispravka odnose.

Nije dozvoljeno u istom izdanju, odnosno medijskom sadržaju, zajedno sa odgovorom ili ispravkom na ranije objavljeni medijski sadržaj, objaviti i komentar tog odgovora, odnosno ispravke.

Na komentar odgovora ili ispravke primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na odgovor i ispravku.

Član 45

Glavni urednik je dužan da objavi odgovor ili ispravku na objavljeni medijski sadržaj, osim ako:

- 1) se odgovor ili ispravka ne odnose na medijski sadržaj zbog kojeg se zahtijeva njihovo objavljivanje ili ne sadrže tvrdnje o podacima i činjenicama iznesenim u medijskom sadržaju;
- 2) se odgovorom ili ispravkom pobijaju činjenice iz objavljenog medijskog sadržaja čija je istinitost već utvrđena pravnosnažnim aktom nadležnog organa;
- 3) je zahtjev za odgovor ili ispravku podnijelo lice kojem nije povrijeđeno pravo ili interes u skladu sa ovim zakonom;
- 4) je već objavljen odgovor ili ispravka na isti medijski sadržaj ili je u istom mediju, u drugom medijskom sadržaju (intervju, izjava i drugo), po zahtjevu ovlašćenog lica već objavljena reakcija iste sadržine kao podneseni odgovor ili ispravka;
- 5) je sadržina odgovora ili ispravke takva da bi njihovo objavljivanje izazvalo zabranu širenja medijskog sadržaja, krivičnu ili prekršajnu odgovornost ili građanskopravnu odgovornost prema trećim licima;
- 6) ovlašćeno lice nije navelo ime, prezime, adresu ili broj lične karte, odnosno naziv ili sjedište pravnog lica;
- 7) su odgovor ili ispravka nesrazmjerno duži od medijskog sadržaja na koji se odnose, a podnosilac odbije pisani zahtjev glavnog urednika medija da odgovor ili ispravku skрати; i
- 8) su odgovor ili ispravka napisani na jeziku različitom od jezika na kojem je objavljen medijski sadržaj na koji se odnose, a nijesu naknadno, na intervenciju glavnog urednika, prevedene na taj jezik.

Glavni urednik je dužan da, u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanje odgovora ili ispravke, obavijesti podnosioca o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor odnosno ispravku.

Član 46

Postupak po tužbi za objavljivanje odgovora odnosno ispravke je hitan.

Tužba se podnosi u roku od 30 dana od dana isteka roka za objavljivanje odgovora ili ispravke.

Uz tužbu za objavljivanje odgovora ili ispravke prilaže se primjerak ili kopija štampanog teksta odnosno, po mogućnosti, tonski ili video zapis emisije u kojoj je objavljen medijski sadržaj.

U sporovima po tužbi za objavljivanje odgovora ili ispravke tuženom se tužba ne dostavlja na odgovor.

U sporovima po tužbi za objavljivanje odgovora ili ispravke ne održava se pripremno ročište.

U sporovima po tužbi za objavljivanje odgovora ili ispravke prvo ročište za glavnu raspravu sud će održati u roku od osam dana od dana podnošenja tužbe, dok će svako naredno ročište održati u roku od osam dana od dana održavanja prethodnog ročišta

Glavni urednik medija u kojem je objavljen medijski sadržaj dužan je da po dostavljanju tužbe za objavljivanje odgovora odnosno ispravke, na zahtjev suda, neodložno dostavi osporeni medijski sadržaj, pod prijetnjom odlučivanja na njegovu štetu ako to, bez opravdanih razloga, ne učini.

U sporovima radi objavljivanja odgovora ili ispravke raspravljanje je ograničeno na utvrđivanje činjenica od kojih zavisi obaveza medija da objavi odgovor ili ispravku.

Sud će odbaciti tužbu, odnosno odbiti tužbeni zahtjev, ako utvrdi da postoje okolnosti u kojima medij nije dužan da objavi ispravku ili odgovor u skladu sa ovim zakonom.

Ako sud usvoji tužbeni zahtjev, naređuje tuženom da objavi odgovor ili ispravku u roku i na način utvrđen u čl.43 i 44 ovog zakona.

Član 47

Protiv presude donijete u prvom stepenu stranke mogu izjaviti žalbu u roku od pet dana od dana donošenja, odnosno dostavljanja prepisa presude.

Prvostepeni sud će blagovremenu, potpunu i dozvoljenu žalbu sa svim spisima predmeta dostaviti drugostepenom sudu najkasnije u roku od dva dana.

Drugostepeni sud je dužan da donese odluku u roku od pet dana od dana kada mu je dostavljena žalba.

Nakon donošenja odluke, drugostepeni sud će bez odlaganja vratiti sve spise sudu prvog stepena sa dovoljnim brojem ovjerenih prepisa svoje odluke, radi predaje strankama i drugim zainteresovanim licima.

Član 48

U sporovima radi objavljivanja odgovora ili ispravke shodno se primjenjuju odredbe Zakona o parničnom postupku, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

VIII. ČUVANJE I PRAVO UVIDA U MEDIJSKI ZAPIS

Član 49

Osnivač medija je dužan da čuva jedan primjerak medijskog zapisa (novine, snimke, informacije ili drugi zapis) 30 dana od dana objavljivanja.

Član 50

Osnivač medija je dužan da čuvane zapise stavi na uvid i dostavi njihovu kopiju na zahtjev sudu, organu državne uprave, regulatoru za audiovizuelne medijske usluge, kao i zainteresovanom licu, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pisanog zahtjeva.

Član 51

Za izradu kopije zapisa može se zahtijevati naknada nužnih troškova kopiranja.

Na zahtjev suda, organa državne uprave, kao i regulatora za audiovizuelne medijske usluge, kopija zapisa se izrađuje i dostavlja bez naknade.

IX. NADZOR

Član 52

Regulator za audiovizuelne medijske usluge vrši nadzor nad radom pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga, shodno zakonu kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga.

Nadzor nad primjenom odredbe člana 11 st. 1 i 4 ovog zakona u slučaju audiovizuelnih medijskih usluga vrši regulator za audiovizuelne medijske usluge.

Nadzor nad primjenom odredbe člana 11 st.1, 2 i 4 ovog zakona u slučaju štampanih medija i internetskih publikacija vrši Ministarstvo.

Nadzor nad primjenom odredaba čl.13, 14, 15 i 16 ovog zakona vrši Ministarstvo.

X. KAZNENE ODREDBE

Član 53

Novčanom kaznom od 1.000 eura do 8.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - osnivač medija, ako:

- 1) medij ne objavi sadržaj impresuma medija u skladu sa članom 11 stav 1;
- 2) ne omogući neposredan i stalan pristup podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu medija, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga i podatke o drugim osnivačima medija u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu. (član 11 stav 4)
- 3) ne prijavi Ministarstvu podatke o iznosu finansijskih sredstava dobijenih od javnog sektora u roku od 30 dana od dana dobijanja tih finansijskih sredstava (član 13 stav 6);
- 4) ne dostavi evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovornih usluga Ministarstvu najkasnije do 31. marta tekuće godine za predhodnu godinu (član 16 stav 3);
- 5) internetska publikacija ne propiše pravila za objavljivanje komentara trećih lica i ne učini ih javno dostupnim (član 26 stav 7);
- 6) medij ne postupi u skladu sa članom 37 stav 2 ovog zakona;
- 7) medij prilikom postupka reklamiranja ne postupi u skladu sa članom 38 ovog zakona;
- 8) sadržinu odgovora, odnosno ispravke medij ne objavi u skladu sa članom 44 ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Član 54

Novčanom kaznom od 500 eura do 5.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice - osnivač medija, ako:

- 1) glavni urednik u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanje odgovora ili ispravke ne obavijesti podnosioca o razlogu zbog kojeg odbija da objavi odgovor odnosno ispravku (član 45 stav 2);
- 2) ne čuva jedan primjerak medijskog zapisa (novine, snimke, informacije ili drugi zapis) 30 dana od dana objavljivanja (član 49);
- 3) ne stavi na uvid primjerak medijskog zapisa i ne dostavi njihovu kopiju na zahtjev suda, nadležnog organa državne uprave, regulatora za audiovizuelne medijske usluge, kao i zainteresovanog lica, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana od dana prijema pisanog zahtjeva (član 50).

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 300 eura do 1.000 eura.

Za prekršaje iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 100 eura do 500 eura.

Član 55

Novčanom kaznom od 300 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu državne uprave i organu lokalne samouprave, ako:

- 1) organ koji vrši raspodjelu sredstava za pružanje javnih usluga ne podnese Ministarstvu podatke o iznosu finansijskih sredstava dodijeljenih mediju za pružanje javnih usluga u skladu sa ovim zakonom, u roku od 30 dana od dana dodjele tih finansijskih sredstava (član 13 stav 5);
- 2) organ javnog sektora do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, na svojoj internet stranici ne objavi evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga (član 14 stav 1);
- 3) organ javnog sektora ne dostavi Ministarstvu evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja ili drugih ugovorenih usluga u roku od 15 dana od objavljivanja evidencije iz člana 14 stav 1 ovog zakona. (član 15 stav 1).

XI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 56

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o medijima ("Službeni list RCG" br. 51/02 i 62/02).

Član 57

Ministarstvo će, u skladu sa ovim zakonom, uspostaviti evidenciju medija u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Uspostavljanjem evidencije medija u skladu sa ovim zakonom, prestaju da važe član 12 stav 1 tačka 7 i čl. 126 i 127 Zakona o elektronskim medijima ("Službeni list CG" 46/10, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17).

Osnivač medija dužan je da u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona prijavi podatke za evidenciju medija, koji nijesu bili propisani Zakonom o medijima ("Službeni list RCG", br. 51/02 i 62/02) i podzakonskim aktom donijetim na osnovu tog zakona.

Član 58

Odredbe čl. 13 do 16, 17 stav 1 i čl. 18 do 23 ovog zakona primjenjivaće se po isteku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 59

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o medijima ("Službeni list RCG", br. 51/02 i 62/02), član 8 stav 1 tačka 19, čl. 45, 125 i 144, koji se odnose na elektronske publikacije Zakona o elektronskim medijima ("Službeni list CG" 46/10, 53/11, 6/13, 55/16 i 92/17) i član 37 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaje ("Službeni list CG", broj 40/11).

Član 60

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE PREDLOGA ZAKONA O MEDIJIMA

I USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o medijima sadržan je u članu 16 stav 1 tačke 1 i 5 Ustava Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju način ostvarivanja ljudskih prava i sloboda, kada je to neophodno za njihovo ostvarivanje i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Primjena Zakona o medijima iz 2002 godine, pokazala je da su se usled ubrzanog razvoja medijske industrije, stvorili uslovi da dodatna pitanja od značaja za slobodan i nesmetani rad medija budu zakonski regulisana.

Važeći zakon ne prepoznaje kategoriju online medija (internetske publikacije), pa samim tim nije postojala odgovornost internetskih publikacija prilikom kršenja prava komentarisanja na internetskim publikacijama.

Dosadašnjim propisima nije bilo regulisano pitanje zaštite medijskog pluralizma kroz finansijsku podršku komercijalnim audiovizuelnim, štampanim ili neprofitnim medijima i internetskim publikacijama.

Takođe, nije postojala zaštita transparentnosti u medijima koja se odnosi na transparentnost medijskog vlasništva i transparentnost finansiranja medija iz javnih prihoda, uključujući oglašavanje državnih organa u medijima.

Prepoznavanje medijske samoregulacije i njena finansijska održivost do sada nije bila zakonski prepoznati.

Osim toga, zakon nije sadržao odredbe koje se odnose na isključenje odgovornosti za štetu ukoliko je novinar postupio suprotno dužnoj novinarskoj pažnji, zaštitu ugleda novinara, pretpostavku nevinosti, zabranu govora mržnje, zaštitu djece i maloljetnika, čuvanje i pravo na uvid u medijski zapis.

2. Izrada Zakona o medijima bazira se na preporukama iz Analize medijskog sektora koju su u okviru projekta "Jačanje pravosudne ekspertize o slobodi izražavanja i medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX)" sprovedli eksperti Savjeta Evrope i Evropske unije na predlog Evropske komisije (u daljem tekstu: JUFREX Analiza), u periodu od avgusta 2017. godine do januara 2018. godine.

JUFREX Analiza sadrži preporuke za unaprijeđenje rada svih subjekata koji se bave medijskom djelatnošću, a koje se između ostalog, odnose na:

- usklađivanje medijskog zakonodavnog okvira sa standardima Savjeta Evrope i EU;
- djelotvornu i nepristrasnu samoregulaciju;
- transparentne i jednake tržišne uslove za sve aktere medijske oblasti;
- transparentnost vlasništva nad medijima i sprečavanje medijske koncentracije;
- transparentan sistem javnih subvencija za medije;
- profesionalni integritet i bezbjednost novinara.

Tekst Predloga zakona o medijima u potpunosti je baziran na preporukama iz JUFREX Analize koje se direktno odnose na Zakon o medijima:

1. Uvesti novu definiciju medija koja će se nedvosmisleno odnositi na online medije.
2. Ako bude odlučeno da se definiše odgovornost online medija u odnosu na sadržaje treće strane, kao što su komentari i sadržaju koje generišu korisnici, regulatorni okvir treba da bude u skladu sa standardima i sudskom praksom Savjeta Evrope i Evropske Unije.
3. Pravo na odgovor i ispravku treba proširiti u skladu sa Preporukom (2004) 16 Savjeta Evrope o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju.

III USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Tekst Predloga zakona svojim rješenjima usaglašen je sa članom 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima i slobodama, praksom Evropskog suda za ljudska prava, Preporukama Savjeta Evrope o slobodi izražavanja. Uvažene su preporuke za usklađivanje sa standardima Savjeta Evrope i Evropske Unije iz JUFREX Analize medijskog sektora u Crnoj Gori, ocjenama iz redovnih godišnjih Izvještaja Evropske komisije o napretku Crne Gore.

Predloga zakona o medijima je usklađen sa:

- Preporukom (2004) 16 o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju.

Pri izradi Predloga zakona o medijima uvažene su sledeće Preporuke Savjeta Evrope:

- Preporukom (2011) 7 o novom pojmu medija.
- Preporukom (2000) 7 o pravu novinara da ne otkriju svoje izvore informacija;
- Preporukom (2018/11) o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva;
- Preporukom (2007) 2 o medijskom pluralizmu i raznovrsnosti medijskog sadržaja;

IV OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

1. Osnovne odrebe (čl. 1 - 5)

Osnovnim odredbama je definisan predmet zakona, koji se odnosi na osnovne principe slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, zaštitu medijskog pluralizma, javnosti medijskog vlasništva, transparentnosti oglašavanja javnog sektora u medijima, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, zaštitu posebnih prava, pravo na ispravku i odgovor, čuvanje i pravo uvida medijskog zapisa i druga pitanja od značaja za rad medija.

Zakonom se garantuje rodna ravnopravnost u izražavanju, tako što se predviđa obaveza medija da u svom radu koriste rodno osjetljivi jezik.

Duh i karakter zakonskog teksta podrazumijeva garancije slobode medija sadržane u postulatima temeljnih međunarodnih standarda o ljudskim pravima i slobodama, shodno tome, Predlog zakona propisuje da zakonske odredbe treba tumačiti i primjenjivati u skladu sa Evropskom konvencijom o ljudskim pravima i slobodama kao i praksom Evropskog suda za ljudska prava. U tom kontekstu, predviđa se hitnost u postupku izvršavanja odluka Evropskog suda za ljudska prava.

Sloboda izražavanja se afirmiše kroz slobodno osnivanje medija, slobodno objavljivanje informacija, nesmetan rad novinara i njihovu bezbjednost kako bi se osnažili uslovi za: slobodu izražavanja mišljenja, pluralizam medija, nezavisnost medija, slobodu istraživanja, prikupljanja, širenja, objavljivanja i primanja informacija, slobodan pristup svim izvorima informacija, zaštitu čovjekove ličnosti i dostojanstva.

Izuzetno, predviđeno je ograničenja medijskih sloboda u skladu sa članom 10. stav 2. Evropske konvencije o ljudskim prava i slobodama, samo kada je to nužno u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti i teritorijalnog integriteta, radi sprječavanja nereda ili kažnjivih djela, zaštite zdravlja i morala, zaštite ugleda ili prava drugih, sprječavanja odavanja povjerljivih informacija ili radi očuvanja autoriteta i nepristranosti sudstva.

2. Osnivanje i evidentiranje medija (čl. 6 – 12)

Sa neprestanim razvojem medijske industrije, te potrebom očuvanja uloge medija u novom tehnološkom okruženju predložena je definicija medija koja je primjerena promjenljivoj i multidimenzionalnoj stvarnosti, u skladu sa Preporukom iz JUFREX Analize "Treba uvesti novu definiciju medija kako bi se nedvosmisleno odnosila i na medije na internetu."

Mediji se definišu kao akteri uključeni u proizvodnju i širenje medijskog sadržaja, koji imaju uređivačku kontrolu ili nadzor nad sadržajima namjenjenim neodređenom broju ljudi.

Definicija medija usaglašena je sa Preporukom Savjeta Evrope (2011)⁷ o novom pojmanju medija, u kojoj se preporučuje stepenovani pristup definisanja medija, koji podrazumijeva kumulativnu ispunjenost uslova:

1. Svrha i osnovni ciljevi medija (proizvodnja, prikupljanje ili širenje medijskog sadržaja informacija, mišljenja, ideja)
2. Domet i distribucija (domet širenja sadržaja - obraćanje nedoređenoj publici, dimenzija masovne komunikacije – korišćenje platformi, tehnologija za širenje sadržaja)
3. Uređivačka kontrola (uređivačka sloboda, uređivački nadzor)

Medijskim sadržajem smatraju se informacija, analiza, komentar, mišljenje, kao i autorski radovi, u tekstualnom, audio, audio – vizuelnom ili drugom obliku, koji se objavljuju posredstvom medija sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih i drugih potreba javnosti.

Predviđa se da su mediji pod nadležnošću crnogorskih vlasti su oni koji su osnovani u Crnoj Gori i čije se uredničke odluke donose u Crnoj Gori, shodno standardima Evropske Unije i odredbama zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga.

Uvažavajući najviše standarde medijskih sloboda, Ustavom je garantovano pravo na slobodno osnivanje medija, te se u tom kontekstu predviđa da osnivač medija može biti domaće i strano pravno i fizičko lice registrovano kod nadležnog organa za obavljanje djelatnosti.

Organi javnog sektora ne mogu biti osnivači medija, osim pod uslovima previđenim Zakonom o audiovizuelnim medijskim uslugama i Zakonom o nacionalnom javnom emiteru RTCG.

Radi zaštite medijskog pluralizma, kroz institut Evidencije medija, koju vodi organ nadležan za poslove medija predviđena je transparentnost u pogledu relevantnih podataka o medijima koji posluju na crnogorskom tržištu.

Impresum medija podrazumijeva obavezu objavljivanja osnovnih podataka o medijima, naziv medija, adresu elektronske pošte medija ili internet stranice, ime glavnog urednika medija, naziv/ime i sjedište/prebivalište osnivača i PIB osnivača medija. Impresum štampanog medija sadrži datum izdavanja i broj štampanih primjeraka.

Predviđemo je da impresum medija mora biti vidljiv, lako prepoznatljiv i uvijek dostupan.

Osim toga, predviđa se obaveza osnivača medija da omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu osnivača, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga i podatke o drugim osnivačima u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu.

Predloženo rješenje je usaglašeno sa relevantnim međunarodnim standardima sadržanim u Preporukama Savjeta Evrope. Takođe, u JUFREX Analizi navodi se: „Trebalo bi preduzeti sve

neophodne korake, uključujući i zakonodavne i praktične, kako bi se obezbijedila transparentnost vlasništva nad svim medijskim kućama i pravilna primjena pravila o konkurenciji”.

Predviđa se da se javni sektor ne može oglašavati u medijima koji ne objave impresum i podatke o medijskom vlasništvu.

Značaj samoregulatornih tijela je u posredovanju između medija i nezadovoljnih konzumenata medija, nadgledanje primjene etičkog kodeksa, poboljšavanje profesionalnih standarda u medijima, zaštitu javnosti od neprofesionalnog novinarskog izvještavanja, ali takođe zaštitu medija od političkih, ekonomskih ili bilo kojih drugih pritisaka koji ugrožavaju njihovu slobodu.

Prepoznavši značaj samoregulacije za profesionalno i na etičkim principima zasnovano novinarstvo, Vlada Crne Gore je, u periodu 2011-2014, izašla u susret zahtjevu samoregulatornih tijela i realizovala trogodišnji program transparentnog i nezavisnog finansiranja rada ovih tijela.

Povod za zakonsko prepoznavanje samoregulacije proistekao je iz sveukupnog stanja medijskog ambijenta u Crnoj Gori, preporuka iz Analize medijskog sektora u CG kao i izvještaja Evropske komisije, u kojima se, više godina za redom, savjetuje da se ojača kapacitet samoregulatornih tijela.

Ocjene Evropske komisije iz Izvještaja o napretku Crne Gore 2016. godine ukazuju na „slabe mehanizme samoregulacije i nedostatak profesionalnih i etičkih standarda među predstavnicima medija. Medijska zajednica je snažno polarizovana. Djelotvornost samoregulacije medija ometa činjenica da je samoregulacija podjeljena u različite forme, što je odraz podjela u samoj medijskoj zajednici. “

Preporuka Evropske Komisije iz Izvještaja o Crnoj Gori za 2018 godinu jasno ukazuje na obavezu: “jačanja kapaciteta samoregulatornih tijela”

Preporuka iz JUFREX Analize ukazuje da bi trebalo „podsticati šire usvajanje i uspješno funkcionisanje samoregulatornih okvira putem zakonodavstva koje podržava zakonsko priznavanje samoregulacije ili drugih podsticaja za učešće u samoregulaciji “.

Predloženim rješenjima u tekstu Predloga zakona mediji mogu formirati kolektivno eksterno samoregulatorno tijelo i svaki medij može formirati interno samoregulatorno tijelo.

Nadzor nad poštovanjem profesionalnih i etičkih standarda u medijima obavljaju samoregulatorna tijela.

Samoregulatorna tijela usvajaju etički princip rada utemeljen na inkluzivnom i otvorenom procesu.

3. Zaštita transparentnosti finansiranja medija iz javnih prihoda (čl. 13 – 16)

Ministarstvo kulture vodi evidenciju o finansijskim sredstavima dodjeljenih mediju iz javnih prihoda.

Evidencija sadrži podatke o iznosu finansijskih sredstava dodijeljenih mediju za pružanje javnih usluga u skladu sa ovim zakonom i podatke o iznosu finansijskih sredstava dobijenih od javnog sektora, definisanog zakonom kojim se uređuje oblast budžeta i fiskalne odgovornosti (u daljem tekstu: javni sektor);

Obavezu podnošenja podataka imaju organ koji vrši dodjelu sredstava za pružanje javnih usluga kao i osnivač medija u roku od 30 dana od dana dodjele, odnosno dobijanja finansijskih sredstava.

Takođe, predviđena je obaveza organa javnog sektora i medija da vode evidenciju o uplaćenim sredstvima iz javnih izvora, osnove uplata, kao da ih javno objavi.

Evidencija uplata medijima o uplaćenim sredstvima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga mora se dostaviti organu nadležnom za poslova medija.

Organa nadležan za poslova medija je dužan da pripremi godišnji izvještaj ukupnog izdvajanja za oglašavanje državnih organa u medijima i isti objavi. Na ovaj način, doprinosi se transparentnosti finansiranja medija od strane organa javnog sektora i omogućava kontinuirani uvid javnosti u iznos, njihovu vrstu i osnov. Predlog ovog člana je usklađen sa Preporukom Savjeta Evrope o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva (2018/11).

U JUFREX Analizi navodi se da: "Što se tiče oglašavanja institucija javnog sektora, ovo pitanje je dobro dokumentovano a problem postoji godinama. To zahtijeva zakonodavnu reakciju u cilju osiguranja potpune transparentnosti."

U izvještaju Evropske komisije za 2016. godinu ukazano je da Crna Gora treba da "osigura transparentnost i nediskriminaciju u oblasti oglašavanja od strane institucija javnog sektora u medijima putem odgovarajućih zakonskih rješenja."

4. Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (čl. 17 – 24)

Medijski pluralizam, suštinski značajan za funkcionisanje demokratskog društva predstavlja osnov za slobodu izražavanja i informisanja.

Na pluralizam medija pored standarda *acquis communitaires*-a dominantno utiču veličina i snaga marketinškog tržišta i kupovna moć stanovništva. Pored toga, današnji mediji treba da pronađu nove načine za dalji razvoj u skladu sa tehnološkim i ekonomskim promjenama.

Globalna ekonomska kriza na najširem nivou otvorila je pitanja modaliteta pomoći medijima – sa osnovnim motivom održivosti u cilju pluralizma mišljenja, stavova i ideja. U tom kontekstu, mediji i civilno društvo u Crnoj Gori u više navrata i različitim povodima zahtijevali su normativno definisanje Fonda za podršku pluralizmu i raznovrsnosti medija.

U ocjeni Analitičkog izvještaja (2011. godine), pratećeg dokumenta uz mišljenje Evropske komisije o članstvu Crne Gore u Evropskoj uniji, između ostalog kaže se: "Medijska panorama je raznovrsna i pluralistična, iako je finansijska održivost medija često slaba".

Takođe, Evropska komisija u Izvještaju o napretku iz 2015. godine ukazuje na slijedeće: "Činjenica da mnoge medijske kuće nisu finansijski održive ima negativan uticaj na kvalitet izvještavanja i na profesionalnost u medijima".

Uvažavajući važnost ovog pitanja Vlada Crne Gore je kroz državnu pomoć intervenisala otkupom duga komercijalnih štampanih i elektronskih medija (2011-2013.god.) u iznosu od 5.328. 441,93 eura.

Takođe, zbog neizmirenih obaveza i podsticaja održivosti medijske scene 2017. godine Vlada je otkupila dugovanja komercijalnih emitera prema Radio difuznom centru u ukupnom iznosu od 1 597. 093,72 € u periodu 2017-2021.

Važno je naglasiti da je Crna Gora je prihvatila Preporuku Ujedinjenih Nacija u okviru Univerzalnog periodičnog pregleda (UPR) u dijelu slobode izražavanja koja ukazuje na obavezu "Preduzimanje daljih koraka kako bi se osiguralo puno uživanje slobode izražavanja i medija, uključujući obezbjeđivanje jednake mogućnosti za sve medije da pristupe sredstvima dostupnim iz vladinih izvora (Kanada 2018);"

Uvažavajući Preporuke Savjeta Evrope o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva (2018/11) da se medijima obezbjede resursi kako bi ispunjavali svoje zadatke, tačno i pouzdano izvještavali o pitanjima od javnog interesa, posebno u vezi sa vitalnim demokratskim procesima i aktivnostima, uvodimo Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (u daljem tekstu: Fond), kojim se garantuje transparentno finansiranje komercijalnih audiovizuelnih medija, štampanih medija, neprofitnih medija i internet publikacija na osnovu čega im se omogućava da pruže širok spektar pluralističkih informacija i različitih sadržaja sa punom nezavisnošću od uticaja i pritisaka.

Predlogom zakona je predviđen način raspodjele sredstava, namjena sredstava Fonda, korisnici sredstava i upravljanje sredstvima.

Predviđeno je da se Fond finansira iz tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu u iznosu od najmanje 0,08%. Predloženim rješenjima definisani su osnovni parametri za raspodjelu sredstava kroz dva podfonda, namijenjena, komercijalnim audiovizuelnim medijima i neprofitnim medijima (60% od ukupnog iznosa) i komercijalnim štampanim medijima i internetskim publikacijama (40% od ukupnog iznosa).

Organ za raspodjelu sredstava je Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge je u slučaju podfonda za audiovizuelne medijske usluge, dodjelu sredstva iz podfonda za štampane medije i internetske publikacije vrši nezavisna komisija koju će na osnovu javnog poziva formirati organ

nadležan za poslove medija. Za rad ovih tijela iz Fonda izdvaja se po 5% sredstava iz oba podfondova.

Predlogom zakona definisani su sadržaji posvećeni pitanjima od javnog interesa koji su nedovoljno ili nepotpuno zastupljeni u ponudi različitih medija za čiju proizvodnju mediji mogu dobiti podršku.

Raspodjela sredstava iz Fonda vrši se jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa, u skladu sa posebnim podzakonskim aktima koji će biti doneseni za oba podfonda. Na taj način ostavljeno je dovoljno prostora organima da, u zavisnosti od specifičnosti i izazova sa kojima se suočavaju različiti mediji (audiovizuelni, štampani ili internet publikacije), definišu oblike finansijske podrške koja će se obezbjeđivati kroz podfondove.

Predviđena je lista kriterijuma, uslova koje korisnici fonda moraju ispunjavati kako bi ostvarili pravo na pristup sredstvima iz Fonda.

Na konkurs za dodjelu sredstava iz Fonda može se prijaviti osnivač komercijalnog štampanog, audiovizuelnog ili neprofitnog medija i internetske publikacije koji ispunjava jasno definisane uslove.

Samoregulatorno tijela čiji članovi ispunjavaju uslove koji važe za osnivače medija imaju pravo da podnesu zahtjev organu za raspodjelu sredstva iz podfonda za pokriće operativnih troškova neophodnih za njihovu djelatnost.

Uvažavajući potrebu jačanja efikasnosti i transparentosti različitih mehanizama samoregulacije, predlogom zakona se predviđa da za pokrivanje operativnih troškova različitih mehanizama samoregulacije iz svakog od podfondova izdvaja se po 5 % sredstava na godišnjem nivou.

Preporuka iz Analize medijskog sektora u Crnoj Gori sprovedena od strane Savjeta Evrope navodi da finansiranje samoregulacije treba obezbjediti kroz: „transparentnu, eventualno mješovitu šemu koja kombinuje nakanadu koju plaćaju subjekti koji obavljaju medijsku djelatnost sa sredstvima iz javnih izvora i omogućava nezavisnu primjenu samoregulacije“.

Predlogom zakona je predviđeno da država, u cilju ostvarivanja Ustavom i zakonom zajamčenih prava, može iz budžeta obezbjediti dio finansijskih sredstava za nekomercijalne medijske sadržaje na jezicima manjinskih naroda i drugih manjinskih nacionalnih zajednica kao i medijske sadržaje od javnog interesa u neprofitnim štampanim medijima. Ova odredba nije imperativne prirode, a cilj uvođenja je podsticanje sadržaja na jezicima manjima, kao i medijskih sadržaja u lokalnim štampanim novinama, koji se odnose na kulturnu baštinu, identitet i očuvanje tradicije i naučnim časopisima relevantnim za razvoj medijske pismenosti. U tom kontekstu, preporuka iz JUFREX Analize navodi: “Vlada treba da snažno podrži postojeće inicijative i projekte i osigura dugoročnu šemu finansiranja istraživanja, promocije i drugih aktivnosti za unapređenje medijske pismenosti”.

Takođe, Preporuka Savjeta Evrope o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva (2018)¹¹, navodi “da države treba da podstiču i podrže uspostavljanje i funkcionisanje

manjinskih, lokalnih i neprofitnih medija u zajednici, uključujući i pružanje finansijskih mehanizama za njihov razvoj.

5. Prava, obaveze i odgovornosti u informisanju (čl. 24 – 33)

Definisana je solidarna odgovornost osnivača, glavnog urednika i novinara za štetu učinjenu objavljivanjem neistinitog, nepotpunog ili drugog medijskog sadržaja.

Tehnološke promjene u medijskom okruženju stvaraju nove činioce medijske industrije koji se takođe moraju pridržavati tradicionalnih medijskih standarda, shodno tome preporuka JUFREX Analize predlaže sljedeće: „predvidjeti odgovornosti online medija u vezi sa sadržajem treće strane, kao što su komentari i drugi sadržaji napravljeni od strane korisnika, regulatorni okvir da bude u skladu sa standardima i sudskom praksom Savjeta Evrope i Evropske unije“.

Prepoznat je značaj ovog pitanja i normiran na način da su internetske publikacije odgovorne za objavljeni sadržaj trećih lica (komentar). Predlogom zakona je definisano da je komentar je sadržaj objavljen na internetskoj publikaciji koji je kreirao njen registrovani korisnik povodom objavljenog medijskog sadržaja.

Osnivač internetske publikacije je dužan da ukloni komentar koji predstavlja očigledno nezakonit sadržaj, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od saznanja ili od dobijanja prijave drugog lica da predstavlja nezakonit sadržaj.

Zakon predviđa koji su to očigledno nezakoniti sadržaji čije je objavljivanje u mediju zabranjeno u skladu sa članovima 34 do 39.

Dodatno, osnivač internetske publikacije je dužan da ukloni komentar kojim se krše zakonom zaštićena prava, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od dobijanja prijave.

U slučaju da osnivač internetske publikacije odluči da komentar povodom povrede zaštićenih prava ne ukloni, pogođeno lice može zatražiti uklanjanje sadržaja od nadležnog suda.

Predviđeno je da je internetska publikacija dužna da jasno propiše i učini dostupnim pravila za objavljivanje komentara.

Radi omogućavanja nesmetanog rada novinara i očuvanja njihovog integriteta predviđena je zaštita novinara, ukoliko dođe do izmjene u medijskom sadržaju prilikom uredničke obrade. U ovom slučaju medijski sadržaj se ne smije objaviti pod imenom novinara bez njegovog pristanka. Ako je medijski sadržaj objavljen suprotno ovome, novinar može zahtijevati naknadu štete. Takođe, novinar ima pravo da odbije da učestvuje u pripremanju sadržaja koji je suprotan zakonu i Etičkom kodeksu, uz pisano objašnjenje glavnom uredniku. Dodatno, ako novinar u slučaju spora iznese činjenice koje opravdavaju sumnju da je otkaz ugovora o radu, umanjenje zarade ili naknade za rad ili stavljanje u nepovoljniji položaj posljedica odbijanja izvršenja naloga teret dokazivanja je na osnivaču.

Zaštita izvora informacija predstavlja osnovni uslov za rad novinara i slobodu medija. Pravo novinara da ne otkrije svoje izvore dio je prava na slobodu izražavanja u skladu sa članom 10 Konvencije.

Shodno preporuci Savjeta Evrope o zaštiti izvora informacija u Predlogu zakona o medijima predviđeno je da novinar i drugo lice koje se u toku prikupljanja, tehničke obrade ili objavljivanja medijskog sadržaja, upoznaju sa informacijama koje bi mogle da ukažu na identitet izvora informacija, nijesu dužni da otkriju isti. Predviđen je izuzetak od navedenog pravila, koji propisuje da su navedena lica dužna da otkriju izvor informacija kada je to neophodno radi zaštite interesa nacionalne i javne bezbjednosti, teritorijalne cjelovitosti, zaštite zdravlja i otkrivanja krivičnih djela zapriječenih kaznom od 5 godina ili više.

Prilikom donošenja odluke o saslušanju lica iz ovog člana na okolnosti izvora informacije, sud će posebno voditi računa o tome da li je informacija u neposrednoj vezi sa konkretnim slučajem, da li se informacija može pribaviti iz drugih izvora i da li je na zakonu zasnovan interes za otkrivanje podataka o izvoru informacije pretežnji nad interesom zaštite izvora informacije.

Predlog zakona predviđa isključenje odgovornosti za štetu ukoliko je novinar postupao shodno dužnoj novinarskoj pažnji. Razlog uvođenja ovog instituta je zaključak Evropskog suda za ljudska prava koji je utvrdio pravilo da zaštita koju novinari uživaju na osnovu člana 10 Evropske konvencije o ljudskim pravima u vezi sa izvještavanjem o pitanjima od javnog interesa zavisi od toga da li oni postupaju savjesno da bi obezbijedili tačne i pouzdane informacije u skladu sa etikom novinarstva.

Predviđeno je da predstavnik inostranog medija (urednik, novinar, foto-reporter, snimatelj i drugi saradnici) i dopisništvo inostranog medija, u obavljanju svoje djelatnosti imaju prava i dužnosti kao i domaći urednik i novinar, odnosno mediji.

6. Zaštita posebnih prava (čl. 34 – 40)

U ovom poglavlju se definišu instituti: pretpostavka nevinosti, izvještavanje o sudskim postupcima, zabrana govora mržnje, zabrana reklamiranja, zaštita djece i maloljetnika i dostojanstvo ličnosti.

U cilju zaštite ljudskog dostojanstva niko se u mediju ne smije označiti počiniocem kažnjivog djela, odnosno proglasiti krivim ili odgovornim prije pravosnažne odluke suda

Mediji i novinari su dužni da objektivno i tačno izvještavaju o sudskim postupcima.

Ukoliko je medij objavio da je protiv određene osobe pokrenut krivični postupak, ta osoba ima pravo, kada se postupak okonča, da zahtijeva objavljivanje informacije o pravosnažnom obustavljanju postupka, odbijanju optužbe odnosno oslobađanju od optužbe.

Zabranjeno je objavljivanje informacija u medijima kojima se izražavaju ideje, tvrdnje i mišljenja koja izazivaju, šire, podstiču ili pravdaju diskriminaciju, mržnju ili nasilje protiv lica ili grupe lica

zbog njihovog ličnog svojstva, političkog, vjerskog i drugog uvjerenja, ksenofobiju, rasnu mržnju, antisemitizam ili ostale oblike mržnje zasnovane na netoleranciji, uključujući i netoleranciju izraženu u formi nacionalizma, diskriminacije i neprijateljstva protiv manjina.

Mediji su dužni da štite integritet djece. Medijski sadržaj koji može ugroziti zdravstveni, moralni, intelektualni, emotivni i socijalni razvoj djeteta mora biti unaprijed jasno i vidno označen kao takav i distribuiran na način za koji je najmanje vjerovatno da će ga dijete koristiti.

Mediji ne smije objavljivati informacije kojima se otkriva identitet djeteta uključenog u slučajeve bilo kog oblika nasilja ili krivičnog djela, bez obzira da li je svjedok, žrtva ili izvršilac i, u tom kontekstu, iznose pojedinosti iz porodičnih odnosa i njegovog privatnog života.

Ne smije se na način dostupan djeci javno izlagati medij sa pornografskim sadržajem.

Zabranjeno je reklamiranje prodaje i kupovine organa ili tkiva ljudskog tijela za transplantaciju ili transfuziju.

Medij ne smije reklamirati oružje, opojne droge, duvanske proizvode, promet roba i pružanje usluga zabranjenih zakonom, lijekove i medicinske tretmane koji su jedino dostupni uz medicinski recept, postupke i metode liječenja nesaglasne sa posebnim zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Svi sadržaji koji imaju za cilj reklamiranje proizvoda i usluga moraju jasno biti označene kao takvi.

Mediji su dužni da u medijskim sadržajima koji sadrže scene nasilja, posljedice nasilja ili prirodnih katastrofa, primjenom profesionalnih i etičkih standarda novinarskog kodeksa informišu javnost uz eliminisanje senzacionalizma.

Nije dozvoljeno objavljivanje informacije kojom se vrši povreda časti i ugleda. Objavljivanje informacije koje mogu štetiti časti i ugledu, dozvoljeno je ako je informacija tačna, izvještava o stvarima od javnog interesa i doprinosi pravu na informisanje.

Predviđeno je da se za članove ovog poglavlja obezbjeđuje sudska zaštita.

7. Pravo na odgovor i ispravku (čl. 41 – 48)

Poglavlje Pravo na ispravku i odgovor usaglašeno je sa preporukom iz JUFREX Analize, u kojoj navode: "pravo na ispravku i odgovor treba proširiti u skladu sa preporukom Savjeta Evrope o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju", tj. Usaglašeno je sa Preporukom Savjeta Evrope o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju 2016 (4).

U tom kontekstu, utvrđena je zaštita svakog pravnog i fizičkog lica od svih eventualnih informacija u kojima se iznose netačne činjenice koje se odnose na to lice i koje negativno utiču na njegova prava.

Svako na koga se odnosi informacija, koja može da povrijedi njegovo pravo ili interes, ima pravo da od glavnog urednika zahtijeva da objavi odgovor kojim se pobijaju, dopunjuju ili ispravljaju

neistinite, nepotpune ili netačno prenijete činjenice, bez naknade. Imalac prava na odgovor može protiv glavnog urednika podnijeti tužbu za objavljivanje odgovora ako glavni urednik ne objavi odgovor, a za to ne postoji neki od razloga za neobjavljivanje određen ovim zakonom, ili ako odgovor objavi na nepropisan način.

Svako čiji su pravo ili interes povrijeđeni neistinitom, nepotpunom ili netačno prenijetom informacijom ima pravo da od glavnog urednika zahtijeva da objavi ispravku neistinite, nepotpune ili netačno prenijete činjenice bez naknade. Lica koja su povrijeđena neistinitom, nepotpunom ili netačno prenijetom informacijom može tužbom zahtijevati da sud glavnom uredniku naredi da, bez naknade, objavi ispravku netačnih ili neistinitih činjenica ili da se nepotpune činjenice dopune na način koji ih čini cjelovitim i istinitim.

Objavljivanje ispravke ili odgovora može se tražiti od osnivača medija, od glavnog urednika medija u roku od 30 dana od dana objavljivanja medijskog sadržaja, odnosno u roku od 30 dana od kada je zainteresovano lice saznalo za objavljivanje ako za nju iz objektivnih razloga nije mogla saznati u naznačenom roku.

Odgovor odnosno ispravka se mora objaviti bez izmjena i dopuna, osim pravopisnih ispravki koje ne mjenjaju smisao, na istoj strani štampe, sa istom opremom, odnosno u istoj emisiji audiovizuelnog medija u kojima je objavljen medijski sadržaj, tako da njen plasman u mediju odgovara plasmanu medijskog sadržaja na koji se odnosi, uz oznaku odgovor odnosno ispravka.

Predlog zakona predviđa razloge odbijanja objavljivanja odgovora odnosno ispravke, te je urednik dužan da u roku od 7 dana od dana prijema zahtjeva za objavljivanja odgovora ili ispravke obavijesti podnosioca o razlogu zbog koga odbija da objavi odgovor odnosno ispravku.

8. Čuvanje medijskog zapisa i pravo uvida (čl. 49 – 51)

Predlogom zakona je predviđena obaveza osnivača medija da čuva medijski zapis 30 dana od dana objavljivanja, te pravo zainteresovanih strana na uvid i pravo na kopiju medijskog zapisa.

9. Nadzor i Kaznene odredbe (čl. 52 – 55)

Regulator za audiovizuelne medijske usluge vrši nadzor nad radom pružalaca audiovizuelnih medijskih usluga, shodno zakonu kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga.

Regulator za audiodiovizuelne medijske usluge vrši nadlozor nad članom 11 st. 1 i 4.

Nadzor nad primjenom člana 11 st. 1,2 i 4, čl. 13 - 16 ovog zakona vrši Ministarstvo.

U dijelu kaznenih odredbi propisani su prekršaji za povredu ovog zakona.

10. Prelazne i završne obaveze (čl. 56 -61)

Predviđaju se pravila koja se odnose na donošenje pozakonskih akata, početak primjene pojedinih odredaba zakona i pravila koja se odnose na usklađivanje propisa.

V PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje Zakona o medijima potrebno je obezbjeđivati sredstva iz tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu u iznosu od 0,08 % za finansiranje Fonda za podršku pluralizmu i raznovrsnosti medija.

Crna Gora
Sekretarijat za zakonodavstvo

Broj: 04-420/2

Podgorica, 29. novembra 2019. godine

MINISTARSTVO KULTURE
- n/r gospodinu Aleksandru Bogdanoviću, ministru

CETINJE

Na inovirani **PREDLOG ZAKONA O MEDIJIMA** nemamo primjedaba, budući da su sugestije ovog Sekretarijata u neposrednoj saradnji sa predstavnicima Ministarstva 18. i 29. novembra 2019. godine, ugrađene u tekst Predloga zakona.

Broj: 01-6334/1

Podgorica, 15.05.2019. godine

MINISTARSTVO KULTURE
- n/r ministra, g-dina Aleksandra Bogdanovića -

CETINJE

Poštovani,

Na osnovu Vašeg akta br: 01-1605 od 19.04.2019. godine kojim se traži mišljenje na *Predlog Zakona o medijima*, Ministarstvo finansija daje sljedeće

MIŠLJENJE

Ovim zakonom uređuju se osnovni principi slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, javnosti medijskog vlasništva, transparentnost oglašavanja u medijima, zaštite medijskog pluralizma, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, zaštita posebnih prava, pravo na ispravku i odgovor, čuvanje i pravo uvida u medijski zapis, inostrana informativna djelatnost i kaznene odredbe.

Članom 20 predloga zakona, propisano je da Država finansira projekte u oblasti informisanja, obezbjeđivanjem finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Način finansiranja ovog Fonda utvrđen je članom 21 koji predviđa sljedeće: "Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija se finansira u iznosu od 0,03% BDP-a (bruto domaćeg proizvoda), koji utvrđuje Vlada usvajanjem smjernica makroekonomske i fiskalne politike".

Ministarstvo finansija uvažava iskazanu potrebu za zaštitu medijskog pluralizma kroz finansijsku podršku komercijalnim elektronskim, štampanim ili neprofitnim medijima i elektronskim publikacijama kroz formiranje Fonda za podršku pluralizmu i raznovrsnosti medija, koji bi se finansirao iz Budžeta Crne Gore.

U isto vrijeme, predlažemo da navedena norma bude izmijenjena na način da glasi: "Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija finansira se u iznosu od najmanje 0,08% Tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim Zakonom o budžetu".

Ovo posebno iz razloga što smatramo da utvrđivanje izdvajanja po osnovu procenta u BDP-u nije adekvatno rješenje budući da namjena sredstava koja će se raspodjeljivati putem ovog Fonda ima karakter tekuće budžetske potrošnje.

S poštovanjem,

Crna Gora
MINISTARSTVO KULTURE
CETINJE

Примљено:	07.06.2019		
Org. jed.	Broj	Priloga	Broje listi
01	1605	3-2	

MINISTAR
Darko Radunović

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo kulture

NAZIV PROPISA

Prijedlog zakona o medijima

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

1. Primjena Zakona o medijima iz 2002. godine, pokazala je da su se usled ubrzanog razvoja medijske industrije, stvorili uslovi da dodatna pitanja od značaja za slobodan i nesmetani rad medija budu zakonski regulisana.

Važeći zakon ne definiše internetske publikacije, pa samim tim nije postojala odgovornost tih medija prilikom kršenja prava komentarisanja na portalima.

Dosadašnjim propisima nije bilo regulisano pitanje zaštite medijskog pluralizma kroz finansijsku podršku komercijalnim audiovizuelnim, štampanim medijima, neprofitnim medijima i internetskim publikacijama.

Takođe, nije postojala obaveza transparentnosti medijskog vlasništva kroz obavezu objavljivanja podataka, kao i obavezu transparentnosti finansiranja medija iz javnih prihoda, uključujući oglašavanje državnih organa u medijima kroz vođenje evidencije oglašavanja i javnog objavljivanje iste.

Definisane medijske samoregulacije i finansijska održivost do sada nijesu bili zakonski prepoznate, što je rezultiralo zamrzavanjem rada kolektivnog samoregulatornog tijela – Medijskog savjeta za samoregulaciju.

Osim toga, zakon nije sadržao odredbe koje se odnose na isključenje odgovornosti za štetu u kontekstu dužne novinarske pažnje, zaštitu ugleda novinara, pretpostavku nevinosti, zabranu govora mržnje, zaštitu djece i maloljetnika, zabranu javnog izlaganja pornografije, čuvanje i pravo na uvid medijskog zapisa.

2. Izrada Zakona o medijima bazira se na preporukama iz Analize medijskog sektora koju su u okviru projekta "Jačanje pravosudne ekspertize o slobodi izražavanja i medija u Jugoistočnoj Evropi (JUFREX)" sproveli eksperti Savjeta Evrope i Evropske unije na prijedlog Evropske komisije, u periodu od avgusta 2017. godine do januara 2018. godine.

U analizi su definisane preporuke za unaprijeđenje rada svih subjekata koji se bave medijskom djelatnošću, a koje se između ostalog, odnose na:

- usklađivanje medijskog zakonodavnog okvira sa standardima Savjeta Evrope i EU;

- djelotvornu i nepristrasnu samoregulaciju;
- transparentne i jednake tržišne uslove za sve aktore medijske oblasti;
- transparentnost vlasništva nad medijima i sprečavanje medijske koncentracije;
- transparentan sistem javnih subvencija za medije;
- profesionalni integritet i bezbjednost novinara.

Tekst Zakona o medijima u potpunosti je baziran je na preporukama iz Analize koje se direktno odnose na Zakon o medijima:

1. Uvesti novu definiciju medija koja će se nedvosmisleno odnositi na online medije.
2. Ako bude odlučeno da se definiše odgovornost online medija u odnosu na sadržaje treće strane, kao što su komentari i sadržaji koje generišu korisnici, regulatorni okvir treba da bude u skladu sa standardima i sudskom praksom Savjeta Evrope i Evropske Unije.
3. Pravo na odgovor i ispravku treba proširiti u skladu sa Preporukom (2004) 16 Savjeta Evrope o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju.

Oštećeni subjekti su medijski poslenici (osnivači, urednici i novinari) zbog nedostatka regulisanja pojedinih instituta, kao i loše finansijske situacije medija u kojima su zaposleni. Loša finansijska situacije u medijima, negativno utiče na medijsku raznolikost, odnosno dolazi do smanjenja broja medija, što direktno utiče na cjelokupno društvo.

Bez promjene propisa uslijedilo bi surovije finansijsko stanje medija, tj. došlo bi do gašenja, što direktno dovodi do opadanja broja zaposlenih, tj. povećanja nezaposlenosti, a tehnološki razvoj medija u praksi ne bi pratio zakonsku regulativu.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Zakonom se osnažuju medijske slobode, unapređuje slobodan i nesmetani rad novinara kao i njihova bezbjednost.

Zakonskim tekstom jačaju se garancije slobode izražavanja i slobode informisanja sadržane u postulatima temeljnih međunarodnih standarda o ljudskim pravima i slobodama, te u tom kontekstu predloženim zakonskim odredbama regulišu se medijski instituti koji do sada nijesu bili prepoznati u medijskom zakonodavstvu Crne Gore.

Fond za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (u daljem tekstu: Fond) podstiče kvalitet medijskih sadržaja kroz projekte po kojima konkurišu, čime se zadovoljavaju javni interesi građana. Raspodjela sredstva iz Fonda doprinosi finansijskoj održivosti medija.

Samoregulacija se zakonski priznaje kroz dva vida samoregulacije – internu i eksternu. Dodatno, kroz pristup sredstvima iz Fonda finansiraju se opertivni troškovi svih oblika samoregulacije.

Garantuje se transparentnost medijskog vlasništva kroz obavezu objavljivanja podataka o osnivaču i uredniku kroz institut Impresuma i obavezu objavljivanja podataka o pravnim i fizičkim licima

koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu medija, podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga i podatke o drugim osnivačima medija u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu, kao i transparentnost oglašavanja organa javnog sektora u medijima, kroz Evidenciju o uplatama medija po osnovu oglašavanja i drugih ugovornih usluga, kao i ukupnim godišnjim izvještajem izdvajanja javnog sektora za oglašavanje i druge ugovorne usluge.

Definicija medija je usklađena sa standardima EU, i nedvosmisleno podrazumijeva internetske publikacije kao medije, te se ujedno reguliše pitanje odgovornosti osnivača internetskih publikacija povodom komentara treće strane.

Dodatno, zakonom se štite prava novinara, ugled novinara, izvor informacija, definiše isključenje odgovornosti za štetu u kontekstu dužne novinarske pažnje.

Zakon predviđa zaštitu posebnih prava koja se odnose na pretpostavku nevinosti, izvještavanje o sudskim postupcima, zabranu govora mržnje, zaštitu djece, zabranu reklamiranja, dostojanstva ličnosti.

Pravo na ispravku i odgovor usaglašeno je sa Preporukom Savjeta Evrope o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju (2014) 16.

Ciljevi koji se postižu predloženim propisom usklađeni su sa obrazloženjem Programa rada Vlade kojim je predviđena izrada Zakona o medijima za 2019. godine, preporukama iz Analize medijskog sektora, Izvještajem Evropske Komisije o napretku Crne Gore kao i standardima sadržanim u preporukama Savjeta Evrope iz oblasti slobode izražavanja.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema koji su navedeni u predhodnim stavkama jeste donošenje Zakona o medijima na koje se Ministarstvo kulture odlučilo, imajući uvidu potrebu društva, kao i preporuke iz Izvještaja Evropske Komisije, te iz Analize medijskog sektora (JUFREX).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Rješenja u propisu najviše će uticati na medijske poslenike, time što će se osnažiti zaštita njihovih prava i sloboda, omogućiti finansijska održivost medija, osnažiti samoregulacija i njena finansijska održivost, stimulisati proizvodnja sopstvene produkcije i obrađivanje tema od javnog interesa, zaštititi ugled novinara, kao i time što će biti regulisano isključenje odgovornosti u kontekstu dužne novinarske pažnje, zaštite izvora informacija i dr.

Takođe, uticaće na javnost, time što će se obezbjediti transparentnost medijskog vlasništva i transparentnost finansiranja medija iz javnih prihoda uključujući oglašavanja organa javnog sektora u medijima, kroz podsticanje kvalitetnijih i raznovrsnijih medijskih sadržaja, kao i kroz zaštitu posebnih prava, te prava na ispravku i odgovor.

Formiranjem Fonda, utiče na održivost postojećih kao i podstiče potencijalno osnivanje novih medija na tržištu, te direktno utiče na snaženje samoregulacije.

Kao posledica prijedloga zakonskih odredbi, biće potrebno proširivanje administrativnih kapaciteta i radnih zaduženja organa nadležnog za poslove medija i regulatora za audiovizuelne medijske usluge prilikom formiranja komisija za dodjelu sredstava iz Fonda, kao i prilikom uspostavljanja i vođenja evidencije medija kao i uspostavljanja i vođenja evidencija po osnovu finansiranja medija iz javnih prihoda.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

Zakonom je predviđeno formiranje Fonda kojim se garantuje kontinuirana finansijska održivost komercijalnih audiovizuelnih medija, štampanih i neprofitnih medija i internetskih publikacija.

Obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, sprovodi se na godišnjem nivou, imajući u vidu da je Zakonom predviđeno izdvajanje 0,08% od tekućeg budžeta utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu za finansiranje Fonda.

Sredstva nijesu obezbjeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu. Kao ni za narednu fiskalnu godinu.

Usvajanjem propisa predviđa se donošenje podzakonskih akata koji će bliže urediti pitanje raspodjele sredstva iz podfondova Fonda.

Ministarstvo finansija je konsultovano u toku interresorskog usaglašavanja Prijedloga zakona koji je uslijedilo nakon javne rasprave, a prijeslanja na ekspertsko čitanje. Dobijene sugestije su u potpunosti uvrštene i odnosile su se na iznos sredstava koja se izdvajaju za potrebe Fonda.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Finalni tekst Prijedloga zakona o medijima koji je bio rezultat rada pluralne radne grupe, sastavljenih od predstavnika medija, medijskih udruženja, civilnog društva, akademske zajednice i predstavnika državnih organa, upućen je na ekspertsko mišljenje Evropskoj komisiji, Savjetu Evrope i OSCE-u. (jul 2018.godine)

Nakon dobijenih ekspertskih mišljenja SE i OSCE-a (oktobar-novembar 2018.godine) radna grupa je usaglasila ekspertske komentare sa prvobitnim tekstom Prijedloga zakona o medijima, te ga u takvoj verziji pripremila za javnu raspravu.

Uvažavajući transparentnost procesa, Prijedlog zakona poslat je Savjetu Evrope i Evropskoj uniji na drugo ekspertsko čitanje, te je shodno njihovim komentarima i preporukama pripreman za usvajanje na Vladi.

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

Indikatori mjerljivosti ispunjenja ciljeva jesu finansijska održivost medija, funkcionisanje i finansijska održivost samoregulacije, puna transparentnost rada medija i transparentnost uplate medijima po osnovu javnih usluga.

Datum i mjesto

29 novembar 2019.godine

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 482 926
www.pravda.gov.me

Br: 01-019-13612/19

2. decembar 2019.

Za: Ministarstvo kulture,
              Aleksandar Bogdanović, ministar

Veza: Vaš dopis broj 01-1605/9 od 2. decembra 2019. godine

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o medijima

Ministarstvo pravde razmotrilo je tekst Predloga zakona o medijima, dostavljen aktom broj: 01-1605/9 od 2. decembra 2019. godine. S tim u vezi, obavještavamo vas da u okviru nadležnosti ovog Ministarstva, nemamo primjedbi na tekst Predloga zakona, budući da su u neposrednoj komunikaciji sa predstavnicima predlagača, sugestije Ministarstva pravde ugrađene u tekst Predloga zakona.

S poštovanjem,

Dostavljeno:

- Ministarstvo kulture
- a/a

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
fax: +382 20 481 301
www.kei.gov.me

Br: 01-004-3257/2

2. decembar 2019.

Za: **MINISTARSTVO KULTURE**
ministru Aleksandru Bogdanoviću

Veza: Dopis br: 01-1605/10

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o medijima

Poštovani,

Dopisom broj 01-1605/10 od 2. decembra 2019. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o medijima** s pravnom tekovinom Evropske unije.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

GLAVNI PREGOVARAČ
Aleksandar Drljević

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o medijima s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu kulture;
- a/a;

Kontakt osoba: Nevenka Vulićević, načelnik Odsjeka za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU *N.V.*
tel: 020 481 312
email: nevenka.vulicevic@gsv.gov.me

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MKU/IU/PZ/19/03
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o medijima	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Media	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo kulture	
- Sektor/odsjek	Direktorat za medije	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Aleksandar Bogdanović, 041/232-571 kabinet.kultura@mku.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Željko Rutović, 020/231-198 zeljko.rutovic@mku.gov.me Marija Baykal, 020/231-196, marija.baykal@mku.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo kulture, Agencija za elektronske medije	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Sporazum ne sadrži odredbu koja se odnosi na normativni sadržaj predloga propisa.		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☐	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2019-2020	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 10: Informatičko društvo i mediji, 1. Planovi i potrebe 1.2. Zakonodavni okvir C) Audiovizuelna politika; Poglavlje 23. Pravosuđe i temeljna prava, 1. Planovi i potrebe 1.2. Zakonodavni okvir C) Temeljna prava	
- Rok za donošenje propisa	II kvartal	
- Napomena	Zbog procedure usaglašavanja s Evropskom komisijom, predlog zakona nije utvrđen u planiranom roku.	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba primarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
Ne postoje odgovarajući propisi EU s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost.	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
<ul style="list-style-type: none"> - Evropska konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda; - Preporuka (2004) 16 o pravu na odgovor u novom medijskom okruženju; - Preporuka (2011) 7 o novom pojmu medija; - Preporuka (2000) 7 o pravu novinara da ne otkriju svoje izvore informacija; - Preporuka (2018/11) o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva; - Preporuka (2007) 2 o medijskom pluralizmu i raznovrsnosti medijskog sadržaja; 	<ul style="list-style-type: none"> - The European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms; - Recommendation Rec (2004) 16 of the Committee of Ministers to member states on the right of reply in the new media environment; - Recommendation CM/Rec (2011)7 of the Committee of Ministers to member states on a new notion of media - Recommendation No.R (2000) 7 of the Committee of Ministers to member states on the right of journalists not to disclose their sources of information; - Recommendation CM/Rec (2018)1[1] of the Committee of Ministers to member States on media pluralism and transparency of media ownership; - Recommendation (2007) 2 on media pluralism and media diversity;
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori međunarodnog prava prevedeni su na hrvatski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o medijima preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o medijima učestvovali su međunarodni eksperti Joan Barata Mir i Tanja Kerševan Smokvina.	
Potpis / ovlašteno lice operativca Grupa	Potpis / glavni pregovarač
Datum: 	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacrt/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacrt/predloga propisa na Vladi		
MKU/TU/PZ/19/03		MKU/IU/PZ/19/03		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
/				
3. Naziv nacrt/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o medijima		Proposal for the Law on Media		
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacrt/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti

CrnaGora
Ministarstvo javne uprave

Adresa: Rimski trg 45,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 482 131
fax: +382 20 241 790
www.mju.gov.me

Br: 01-011/19-2523/2,

7. maj 2019.godine

Za: **MINISTARSTVO KULTURE**
gospodin Aleksandar Bogdanović, ministar

Veza: 01-1605, od 19.04.2019. godine

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o medijima

Poštovani ministre Bogdanović,

Povodom zahtjeva Ministarstva kulture, radi davanja mišljenja na Predlog zakona o medijima, obavještavamo Vas da u dijelu nadležnosti Ministarstva javne uprave, nemamo primjedbi i sugestija.

Crna Gora
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
Цетиње

Примљено: 08.05.2019.			
Орг. јед	Број	Прилог	Врста/лоот
01	1605/2.		

poštovanjem,

Suzana Pribilović

MINISTARKA

Dostavljeno: - naslovu
- u spise
- a/a

Kontakt osoba: Zorica Zeković
Pozicija: Samostalna savjetnica II
tel: +382 020 482 420
email: zorica.zekovic@mju.gov.me

Црна Гора
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
Цетиње

Примљено: 30. 05. 2019			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
01	1605/3-1		

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za multilateralne poslove

Broj: 013-832/2

Podgorica, 28. maj 2019. g.

MINISTARSTVO KULTURE
- Kabinet ministra

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o medijima

U vezi sa vašim dopisom br. 01-1605/3 od 24. maja o.g, kojim ste dostavili na mišljenje Predlog zakona o medijima sa obrazloženjem, obavještavamo da je Ministarstvo vanjskih poslova saglasno sa dostavljenim Predlogom zakona.

Obradila: Katja Vukotić, šefica Odsjeka za OEBS, DOEBSE (katja.vukotic@mfa.gov.me)
Verifikovala: Ana Ražnatović, direktorica DOEBSE

GENERALNI DIREKTOR

Ivan Ivanišević

Crna Gora
Agencija za zaštitu konkurencije
Savjet

Adresa: ul Svetlane Kane Radević br. 3
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 238582
fax: +382 20 239015
www.azzk.me

Црна Гора
МИНИСТАРСТВО КУЛТУРЕ
Цетиње

Примљено: 22. 07. 2019			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вриједност
01	1605/6		

Br: 01-379/9

18. jul 2019. godine

Savjet Agencije za zaštitu konkurencije na osnovu čl. 20f stav 1 tačka 8 Zakona o zaštiti konkurencije («Sl.list CG», br. 44/12 i 13/18), člana 10 stav 2 Zakona o kontroli državne pomoći ("Službeni list Crne Gore", br. 12/18), u postupku ocjene usklađenosti po prijavi državne pomoći od strane Ministarstva kulture, a na osnovu Prijedloga mišljenja v.d. direktora Agencije za zaštitu konkurencije, dostavljenog shodno članu 22 stav 1 tačka 7 Zakona o zaštiti konkurencije, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlog zakona o medijima, u skladu je sa Zakonom o kontroli državne pomoći.

OBRAZLOŽENJE

Ministarstvo kulture je dopisom br. 01-1605 od 19. aprila 2019. godine, koji je zaveden kod Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) pod br. 02-379/1 od 22.04.2019. godine, dostavilo Agenciji Predlog Zakona o medijima, na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore", br. 12/18, u daljem tekstu: Zakon).

Agencija je dala Mišljenje broj 02-379/5 od 13. maja 2019. godine kojim je utvrdila da Predlog zakona o medijima nije usklađen sa zakonom o kontroli državne pomoći.

Ministarstvo kulture je dopisom br. 01-1605/4 od 10. maja 2019. godine, koji je zaveden kod Agencije za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) pod br. 02-379/6 od 11.06.2019. godine, dostavilo Agenciji korigovani Predlog Zakona o medijima, na ocjenu usklađenosti sa Zakonom o kontroli državne pomoći („Službeni list Crne Gore", br. 12/18, u daljem tekstu: Zakon).

OPIS

Predlogom zakona o medijima uređuju se osnovni principi slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, javnosti medijskog vlasništva, transparentnosti oglašavanja u medijima, zaštite medijskog pluralizma, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, zaštita posebnih prava, pravo na ispravku i

odgovor, čuvanje i pravo uvida u medijski zapis, inostrana informativna djelatnost i kaznene odredbe.

Dalje, Crna Gora obezbjeđuje i garantuje slobodu medija, izražavanja i informisanja na nivou standarda koji su sadržani u međunarodnim dokumentima o ljudskim pravima i slobodama (EU, Savjet Evrope, OUN, OEBS).

Takođe, Predlogom zakona, u glavi IX Zaštita medijskog pluralizma, definisani su uslovi finansiranja medija ustanovljavanjem Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija (daljem tekstu: Fond).

Naime, kako i u samom obrazloženju Predloga zakona stoji, globalna ekonomska kriza na najširem nivou otvorila je pitanje modaliteta pomoći medijima – sa osnovnim motivom održivosti u cilju pluralizma mišljenja. U ocjeni Analitičkog izvještaja iz 2011. godine, pratećeg dokumenta uz mišljenje Evropske komisije o članstvu Crne Gore u Evropsku Uniju, navedeno je da je "medijska panorama raznovrsna i pluralistična, iako je finansijska održivost medija često slaba". U cilju prevazilaženja ovog problema, Vlada je otkupila dug komercijalnih i štampanih elektronskih medija u skladu sa Rješenjem Komisije za kontrolu državne pomoći (akt broj 01-19/1) od 23. februara 2011. godine u iznosu od 5.328.441,93 eura.

U svom izvještaju o napretku za 2015. godinu, Evropska komisija je ukazala i na sljedeće: „Činjenica da mnoge medijske kuće nisu finansijski održive ima negativan uticaj na kvalitet izvještavanja i na profesionalnost u medijima“. Da bi odgovorila na navedeno, Vlada Crne Gore je otkupila dugovanja komercijalnih emitera prema Radio-difuznom centru (RDC) u ukupnom iznosu od 1.597.093,72 eura, u skladu sa pravilima o pomoćima male vrijednosti (*de minimis* pomoć), na osnovu akta Komisije za kontrolu državne pomoći broj 01-23/1 od 10. marta 2017. godine, u maksimalnom iznosu od 200.000 eura za svaki medij, u periodu od naredne 3 tri godine.

Uvažavajući sve preporuke relevantnih institucija o medijskom pluralizmu i transparentnosti medijskog vlasništva, Ministarstvo kulture je kroz Predlog zakona o medijima predložilo uvođenje Fonda da bi se obezbijedila, između ostalog, i finansijska održivost medija.

OCJENA

U skladu sa Pravilnikom o listi pravila državne pomoći, Prilogom 2b - Saopštenje Komisije o primjeni pravila o državnim pomoćima za javne radiodifuzne usluge (52009XC1027(01) SL C 257, 27. 10. 2009.) („Službeni list Crne Gore“, br. 35/14, 2/15, 38/15 i 20/16), Agencija je utvrdila da Predlog zakona definiše sljedeće:

- **Državna pomoć** - Sredstva iz Fonda, obzirom da se ubiraju na osnovu Zakona i da im je izvor direktno budžet Crne Gore, predstavljaju državna sredstva, te samim tim svaka njihova raspodjela predstavlja državnu pomoć.
- **Naknada za pružanje usluge od opšteg ekonomskog interesa** - Utvrđeno u kojem obliku se sredstva dodjeljuju.

- **Akt o povjeravanju** - Utvrđeno kojim aktom (ugovor, odluka) se medijima dodjeljuje pravo i obaveza vršenja usluge za koju im se isplaćuje naknada iz Fonda.
- **Odvojeno računovodstvo** - Predlogom zakona definisano je da medij kome je dodijeljena pomoć iz Fonda dužan da vodi *odvojeno računovodstvo* za aktivnosti vezane za proizvodnju programskih sadržaja od javnog interesa, koje omogućava u poslovnim knjigama odvojeno iskazivanje prihoda, rashoda i poslovnih rezultata nastalih od ove djelatnosti od prihoda, rashoda i poslovnih rezultata nastalih obavljanjem komercijalnih djelatnosti.
- **Postojanje redovne i efikasne kontrole** - Predlogom zakona utvrđeno je da će se donijeti rješenje o *povraćaju sredstava* ukoliko je iznos dodijeljenih i uplaćenih sredstava viši od onoga koliko je neophodno kako bi se pokrili neto troškovi koje je imao određeni medij u vezi sa aktivnostima iz potpisanog akta (ugovora, odluke) ili ukoliko je medij dodijeljena sredstva koristio suprotno uslovima iz ugovora i ovog pravilnika.
- **Jasno utvrđena obaveza pružanja usluge od javnog interesa**, Sredstva se dodjeljuju u cilju poboljšanja medijskog pluralizma, a posebno za proizvodnju sadržaja koji su značajni za: promociju kulturne raznolikosti i očuvanje tradicije; Evropske integracije Crne Gore; aktuelne društvene, političke i ekonomske teme; nauku, umjetnost i obrazovanje; zaštitu prava i dostojanstva manjinskih naroda i drugih nacionalnih zajednica od diskriminacije, stereotipa i predrasuda; djecu i mlade; zaštitu okoline, održivi razvoj i turizam; zdravlje, zdravstvenu kulturu i zdrave stilove života; promociju poljoprivrede i turizma; afirmaciju preduzetništva; zaštitu potrošača; borbu protiv korupcije; borbu protiv bolesti zavisnosti; društvenu integraciju ranjivih kategorija društva (osobe sa invaliditetom, nezaposleni, osobe treće životne dobi, samohrani roditelji, žrtve porodičnog nasilja i dr.); razvoj civilnog društva i volonterizma; i promociju medijske pismenosti.
- **Javni konkurs**, raspodjelu sredstava vrši se jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa, u skladu sa posebnim aktom donesenim za svaki podfond.
- **Registar**, u kojem se vodi evidencija o raspodjeli sredstava za pružanje javnih usluga i objavljuje izvještaj o raspodjeli sredstava na internet stranici u roku od 30 dana od dana donošenja akta o povjeravanju.

ČLAN SAVJETA

Novo Radović

N. Radović

PREDSJEDNIK SAVJETA

Miodrag Vujović

Miodrag Vujović